

Občina Moravske Toplice

LIPNICA

Glasilo občine Moravske Toplice, Leto XVIII, Številka 102, 1. junij 2012

Pol stoletja učilne zidane

Iz vsebine:

Prvomajski utrinki - str. 3

Abraham bogojinske šole - str. 5

Selo - košnja z ročno koso - str. 7

Kmetijski nasveti - str. 9

Za zdravje - str. 10

Iz dela društev - str. 13

Iz šol in vrtcev - str. 15

Hokej na travi - str. 22

Nagradna križanka - str. 23

Poslanska pisarna

Vsak prvi ponedeljek v mesecu bo med 11. in 12. uro v prostorih občine Moravske Toplice uradovala poslanka Državnega zbora **Jasmina Opec** (SLS). »Gre za uresničitev ene mojih predvolilnih obljub, saj želim ustvariti neposrednejši odnos z volivci.«, je dejala Jasmina, ko sta z županom občine Moravske Toplice **g. Alojzjem Glavačem** simbolično odprla prostore poslanske pisarne. Jasmina Opec je podobno poslansko pisarno odprla še v Beltincih, v kratkem bo pa to storila tudi v Murski Soboti. Poleg tega smo se v uredništvu Lipnice s poslanko dogovorili, da bo v vsaki številki našega medija strnila dogajanja v Državnem zboru v preteklem mesecu.

bc

Urednikov kotiček

Kot bi trenil, je mesec naokoli in pred vami, spoštovani bralke in bralci je že nova, 102. po vrsti številka Lipnice. Dogodkov je bilo na pretek, temu primerno je vsebinsko polna in bogata tudi Lipnica. Bili smo na mnogih prizoriščih prvomajskih kresovanj, bili smo na slovesnost ob petdeset letnici zgradbe Osnovne šole Bogojina, Lipnica je bila tudi na prizorišču srednjeevropskega tekmovanja v košnji z ročno koso v Selu. Poleg tega smo od naših dopisnikov prejeli kopico zanimivih prispevkov o delu društev, zavodov in ustanov. Hvala zanje, obenem pa povabilo, da se opogumijo tudi drugi in napišejo kaj zanimivega iz svojega domačega okolja. Po koledarju prireditve za junij sodeč dogodkov ne bo zmanjkalo.

Ob koncu naj se še ozrem na dogodke v beli Ljubljani, kjer so poslanci Državnega zbora sprejeli rebalans proračuna za letošnje leto in paket zakonov za uravnoteženje javnih financ. Predzadnji dan maja bo pokrajino ob Muri in tudi našo občino obiskala Vlada Republike Slovenije, na čelu s predsednikom Janezom Janšo. O vladnem obisku vas bomo podrobneje seznanili v naslednji številki Lipnice. A prijetne pomladne dni vam želim, ob branju Lipnice seveda.

Vaš urednik Boris Cipot

Tudi o pomurskem vodovodu

V dneh, ko bo v tiskarni AIP Praprotnik nastajala 102. številka Lipnice bo na obisku v pokrajini ob Muri Vlada Republike Slovenije. Premier Janez Janša bo z večino ministrov v sredo, 30. maja v dopoldanskih urah najprej opravil krajšo sejo, sledili bodo številni obiski po pomurskih gospodarskih družbah, ustanovah in zavodih, ministri in ministrica Ljudmila Novak bodo prisluhnili svojim gostiteljem o žuljih in težavah, ki jih tarejo, slednje pa bo prav gotovo zanimalo, kaj prinašajo vladni ukrepi, s katerimi naj bi omilili krizo, s katero se Slovenija že dlje časa otepa. Kar se občine Moravske Toplice tiče, nas prav gotovo najbolj žuli vprašanje, kdaj se bo pričela gradnja goriškega kraka pomurskega vodovoda, kako je z gradnjo vrtca v Moravskih Toplicah, kako je z nekaterimi infrastrukturnimi projekti, ki so vezani na državno financiranje, pa tudi usoda projekta širokopasovnega omrežja na Goričkem. Ob koncu vladnega obiska bodo sklepni pogovori s predstavniki lokalnih skupnosti in gospodarstva. O vladnem obisku, zlasti o vsebini, ki neposredno zadeva našo občino in občane, bomo obširneje poročali v naslednji številki Lipnice.

bc

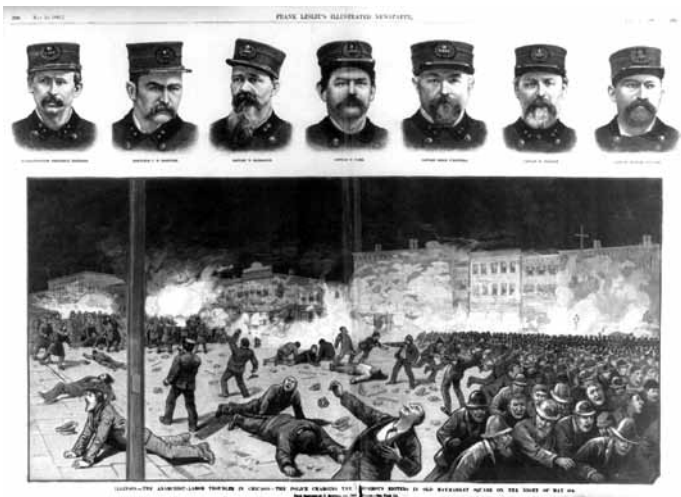
LIPNICA – glasilo občine Moravske Toplice. Uredništvo: Boris Cipot – odgovorni urednik, Sonja Vöröš – urednica prispevkov v madžarskem jeziku, mag. Valerija Danč Sabotin – predstavnica MNSS, Anita Čontala Pulič – tajnica uredništva, Štefan Jančarič, Janja Bürmen – TIC MT, Bojan Lukač - lektura. Postavitve in tisk – Tiskarna aIP Praprotnik, 2012, naklada 2300 izvodov. Lipnica ni naprodaj – brezplačno jo prejme vsako gospodinjstvo v občini, drugi zainteresirani pa na sedežu občine Moravske Toplice, Kranjčeva ulica 3, 9226 Moravske Toplice – tel.: 02 538 15 00, faks: 02 538 15 02, e-mail: obcina@moravske-toplice.si – internet: www.moravske-toplice.si.

Prvomajsko kresovanje in postavljanje mlaja

1. maj je mednarodni praznik delavstva, ki ga praznujemo v večini držav sveta – izjema so le ZDA. Za pravice delavcev se je pred časom borilo le malo organizacij. Med uspešnejšimi je bila Federacija organiziranih obrti in delavskih zvez, saj je dosegla kar nekaj uspehov v smeri pravic delavcev. Leta 1886 so od oblasti zahtevali, naj se uzakoni 8 urni delavnik in postavili rok (1. maj) za uresničitev te zahteve. Ker se to ni zgodilo, so v tedaj izjemno revnem okolju Chicaga (Illinois, Amerika) lokalni anarhisti organizirali splošno stavko delavcev, ki naj bi trajala do izpolnitve zahteve.

4. maja so se trume delavcev zbrale na trgu Haymarket (od tod tudi ime – Haymarketski izgrede) na protestnem shodu. Le-ta se je začel mirno in vodja anarhistov August Spies je govoril zbrani množici. Policija je dobila ukaz za razbitje demonstracij in zakorakali so proti govornišnemu odru. Med njih je priletela bomba in nekaj policistov ubila. Policija je na takšno provokacijo seveda takoj odgovorila in med streljanjem ubila veliko protestnikov. Tožilstvo ni nikoli dokazalo neposredne vpletenosti nobenemu od udeležencev, a so kljub temu obsodili osem udeležencev omenjenih protestov. Vse, razen enega, so obsodili na smrt z javnim obešanjem, kar so uresničili 11. novembra 1887. Pozneje je bila pravica do 8 urnega delovnika vseeno uveljavljena in v spomin na dogodke leta 1886 so ljudje pričeli ta dan slaviti kot praznik delavstva in ga obeleževati z različnimi rituali – predvsem s kurjenjem kresov. V 20. stoletju je, začeni v tedanji Sovjetski Zvezi, prvi maj tudi uradno postal praznik dela. Prvotno je prvi maj bil tudi dan pomladi, ko so se ljudje pričeli veseliti toplote, rasti in zelenja. Od tod torej izvira mlaj, ki ni samo simbol svobode in samozavesti, temveč ponazarja tudi bujno majsko rast in zelenje narave.

Bojan Lukač

Tudi v Krncih so prižgali kres

V najmanjši vasi v občini Moravske Toplice, v Krncih so domači gasilci postavili mlaj, v večernih urah pa je v bližini gasilskega doma zagorel kres. Prijetno druženje vaščanov, obiskal jih je tudi župan Alojz Glavač, se je zavleklo v pozne večerne ure, prijazni organizatorji pa poskrbeli tudi za jedačo in pijačo.

Prvomajski kresovi so zagoreli v vseh krajih občine

V času, ko se tudi v naši državi srečujemo z vse hujšo gospodarsko krizo, ko je socialna stiska vsak dan večja, smo se s postavitvijo mlajev in kresovanji na predvečer 1. maja spomnili temeljnih pravic delavstva, ki že sodijo med temeljne človekove pravice. To pa je pravica do dela in do poštenega plačila za opravljeno delo. V Sloveniji se

je samo v zadnjih štirih letih armada brezposelnih povečala za 60 tisoč dela sposobnih oseb, četrтина Slovencev živi pod pragom revščine. Tudi na to so v svojih prigodnih nagovorih opozarjali govorniki na prireditvah širom po naši občini. Tako je bilo v Sebeborcih, kjer je domače kulturno društvo ob pomoči sebeborskih gasilcev pripravilo zanimivo prireditev, na kateri so kulturni program prispevali člani domačega kulturnega društva, ženski pevski zbor, mladi bodoči glasbeni virtuozji in pevci, župan Alojz Glavač pa se je spomnil zgodovinskih dogodkov daljnjegega 1886. leta, ko so se delavci v ameriškem Čikagu prvič s stavko potegovali za svoje pravice. Sklepno dejanje je seveda pomenil visok plamen prvomajskega kresa, ki je ožaril nočno nebo, prijazni gostitelji pa so obiskovalcem postregli s pasuljem.

PRVOMAJSKI UTRINKI

V Središču postavili dva mlaja

Tridesetega aprila se je ob madžarsko-slovenski meji zbralo blizu petdeset prebivalcev naselij Magyarszombatfa in Središče, da bi skupaj postavili mlaj.

Mlaj, ki so ga okrasile ženske, je ob starih mejnih kamnih čakal, da ga bodo močne moške roke postavile na mesto. Po manjših težavah je končno uspelo postaviti mlaj, visok deset metrov. Po uspešni akciji so se udeleženci ponosno slikali pod mlajem, nato pa so poskusili okusne domače potice in seveda tudi vino. Že tradicionalna prireditev utrjuje prijateljske vezi med naseljema. Zvečer okrog osmih pa so se vaščani zbrali ob gasilskem domu v Središču. Po postavitvi mlaja se je druženje nadaljevalo v gasilskem domu, kjer so se vsi odlično počutili.

Torej se dobimo ob letu osorej.

Leonida Šanca

Szerdahelyen két májusfát állítottak

Április 30-án a magyar-szlovén határon a magyarszombatfaiak és a szerdahelyiek összegyűltek, hogy közösen májusfát állítsanak. Közel ötvenen gyűltek össze. A nők által feldíszített májusfa már a régi határkövek mellett várta, hogy az erős férfiak a helyére tegyék. Némi nehézség után végül is sikerült felállítani a tíz méter magas fenyőfát. Ezután a résztvevők egy közös fényképre álltak össze a fa tövében. A munka végeztével mindenki megkóstolhatta az izletes házi süteményeket, borokat. Az évente megismétlődő esemény fontos szerepet tölt be a két falu baráti kapcsolatának az elmélyítésében.

Este, nyolc óra körül pedig a szerdahelyi tűzoltóotthonnál gyűltek össze a falusiak. A májusfa felállítása után a tűzoltóotthonban folytatódott a társalgás, beszélgetés. Mindenki nagyon jól érezte magát.

Jövőre ugyanitt, ugyanekkor újra találkozunk.

Šanca Leonida

Tradicionalno mednarodno postavljanje mlaja v Prosenjakovcih

Kot vsako leto smo se zadnji dan v aprilu vaščani Prosenjakovcev srečali s svojimi sosedi iz Magyarszombatfe (Madžarska) in združili moči, da bi skupaj postavili mlaj. Po kratkem kulturnem programu, ob občudovanju postavljenega okrašenega mlaja, ter ob domačem pecivu in pijači, smo druženje nadaljevali še v osrčju vasi, kjer smo zakurili kres. Ob prasketajočem ognju smo obujali spomine na dneve, ko je ta tradicija imela znatno večji pomen, kot ga ima sedaj. Upamo, da sosedski odnosi ne bodo usahnili in da jih bomo ob takih priložnostih ohranjali še v bodoče.

Erika Sabotin

Postavljanje mlaja in kresovanje v Berkovcih

Kot vsako leto, je tudi letos PGD Berkovci organiziralo postavljanjemlaja in kresovanje. V središču vasi smo postavili 16 m visoki mlaj, ki smo ga lepo okrasili, nato pa se po napornem delu okrepčali z bujto repo in pečenko. Ko se je zmračilo, smo zakurili še kres inse ob toplem ognju posladkali s sladkimi dobrotami, ki so jih spekledomače gospodinje.

Anica Petje

Pol stoletja šolske zgradbe v Bogojini

Pol stoletja ni kar tako od muh. To velja za človeško življenje, nekaj manj za šolsko poslopje. Pa vendar, takšen jubilej velja proslaviti, so si rekli v Osnovni šoli Bogojina in pripravili svečano akademijo ob abrahamu njihovega šolskega poslopja. Da so se na proslavo dodobra pripravili, jim ne gre odrekati, kajti kulturni program, ki so ga izvedli sedanjí in nekdanji učenci bogojinske osnovne šole je pokazal vso bogastvo njihovega delovanja, kar gre zahvala tudi neumornim učiteljem in mentorjem. Na uspehe šole, njenih učencev pri pouku in pri izvenšolskih aktivnostih je opozorila tudi svečana govornica, državna sekretarka na Ministrstvu za izobraževanje Mojca Škrinjar, ki je ob vseh pohvalah, ki jih je izrekla na račun bogojinskega šolskega kolektiva dejala, da si želi čem več takšnih šol v Sloveniji, vzor pa si lahko poiščejo v Bogojini. Sicer pa so učenci bogojinske osemletne v zadnjih letih na različnih državnih tekmovanjih osvojili 50 zlatih odličij, pohvalijo pa se lahko tudi z nadpovprečnimi rezultati pri nacionalnem preverjanju znanja v državnem merilu.

Bogojinska učilna zidana je praznovala abrahama

Bogojinska učilna zidana je v dobri kondiciji, je dejala šolska ravnateljica Sabina Juhart, v zadnjih letih je bilo za njeno investicijsko vzdrževanje in novo didaktično opremo porabljenih okoli pol milijona evrov, njen nekdanji učenec in sedanjí župan Alojz Glavač pa se je spomnil časov, ko je sam

Šolsko poslopje je v zelo dobri kondiciji, je poudarila ravnateljica Sabina Juhart.

drgnil šolske klopi, zanimivo pa je bilo pričevanje nekdanjih učiteljev, ki so s svojimi rokami pred 50. leti sodelovali pri gradnji šolskega poslopja. Ob bogatem kulturnem programu, nastope šolskih pevskih zborov, priložnostnega orkestra, recitatorjev, bogojinske folklore, najmlajših plesalcev je občinstvo pospremlilo s toplim aplavzom, so v šoli pripravili priložnostno razstavo ter zbornik. Sicer pa več o dogodku povedo fotografije.

bc

Želim si še več bogojinskih šol v naši državi, je v svojem nagovoru poudarila državna sekretarka Mojca Škrinjar

Župan Alojz Glavač se je spomnil časov, ko je sam drgnil šolske klopi, obenem pa šoli zaželel, da bi v prihodnje šolske klopi bile bolj polne, število učencev namreč pada iz leta v leto.

Otroški in mladinski pevski zbor, pod taktirko zborovodkinje Valerije Šömen

Folklorna skupina Bogojina se je občinstvu predstavila z venčkom prekmurskih

Z ljudskimi plesi, Marko skače, Čuk se je oženil in pastirsko igro so aplavz občinstva poželi tudi najmljši

Časa izpred 50 let, ko o se Bogojinčani lotili gradnje šolskega poslopja, so se spomnili upokojena učiteljica Slava Berden, nekdanji učenec in pozneje učitelj na tej šoli Janez Čarni in takratni vaški odbornik Pavel Horvat. V času, ko ni bilo tovarnjakov in drugih gradbenih strojev, mešalcev in dvigal, so vaška solidarnost in pridne roke, ki so »naredile« 120 tisoč kosov opeke, zgradile šolsko poslopje.

Za jubilej so se v okviru priložnostnega orkestra znašli nekdanji in sedanji učenci osnovne šole.

Selani že tretjič pripravili tekmovanje v košnji z ročno koso Srednjeevropski prvaki postali Črnogorci

Pevsko društvo Selo in Krajski park Goričko sta bila organizatorja srednjeevropskega tekmovanja v košnji z ročno koso, ki so se ga poleg slovenskih tekmovalcev, udeležili kosci iz Črne Gore, BiH, Makedonije, Srbije, Hrvaške, Romunije, Madžarske in Slovaške. Prizorišče tekmovanja, travniki v bližini romanske rotunde, so zaživel po koncu uradne otvoritve tekmovanja. Pričelo se je s svečanim prihodom vseh ekip na kraj tekmovanja, kjer je tekmovalce in obiskovalce pozdravil župan občine Moravske Toplice Alojz Glavač, za njim je govorniški mikrofonski prevzel predsednik organizacijskega odbora Oskar Makari in tekmovalcem, seveda pa tudi občinstvu pojasnil pravila tekmovanja, prijetne trenutke in čim več tekmovalnih uspehov pa je tekmovalcem zaželel predsednik Slovenske kmetijske gozdarske zbornice Ciril Smrkolj.

Tekmovanje so pričeli kosci s strižnimi kosilnicami, vsega skupaj je sodelovalo šest koscev, zmaga pa je s Štefanom Hüllom odšla v bližnje Krnce. Med devetimi tekmovalkami iz Slovenije, Hrvaške in Slovenije se je najbolje odrezala Slavica Knuplež iz Svete Trojice, drugo mesto je zasedla Slovakinja Emilia Šeligova, tretja pa je bila Marija Puhan iz Čikečke vasi. Ženskemu obračunu je sledilo tekmovanje v veteranski konkurenci. Dvanajst tekmovalcev se je pojavilo na ograjenem prizorišču, najbolje pa je kosa ubogala Sreto Kecmana, tekmovalca iz BIH (Republika srbska), drugo mesto so sodniki prisodili Slovaku Janu Štajerju, tretji pa je bil Alojz Knuplež iz Svete Trojice. V članskem obračunu, nastopilo je 30 tekmovalcev, je zmaga ostala v Sloveniji, in sicer je prvo mesto osvojil Lovrenc Šijanec iz Jamne. Izredno zanimivo in za gledalce kar dramatično pa je bilo tekmovanje ekipnih štafet. Ekipa iz Črne Gore je pokazala izjemno pripravljenost, njihove kose so bile dobro nabrušene tako, da jih med tekmo ni bilo treba dodatno brusiti, pa tudi tekmovalci o pokazali izjemno fizično pripravljenost. Srednjeevropski prvaki so torej postali Črnogorci, drugi so bili tekmovalci BIH (Republika srbska), tretje mesto pa je ostalo slovenski ekipi, ki je nastopila v postavi Lovrenc Šijanec, Borut Bukovec, Janez Koren in domačin Martin Makari.

Tekmovanja v košnji bodo letos potekala še v BIH, Črni Gori, največje na Balkanu, verjetno pa tudi v Evropi, pa bo 15. julija v Rajcu v Srbiji.

Gnojenje zelenjadnic z dušikom

Gnojenje z mineralnimi in/ali organskimi gnojili je nujno za ohranjanje (ali izboljševanje) rodovitnosti tal in tudi pogoj za velik in kakovosten pridelek. Gnojenje zelenjadnic se razlikuje od gnojenja poljščin po tem, da ima večina zelenjadnic hiter razvoj in relativno kratko rastno dobo ter, da je zato potrebna velika koncentracija hranil v rastnem mediju. Pri gnojenju zelenjadnic moramo upoštevati tudi to, da velike količine hranil vračamo z rastlinskimi ostanki v tla.

Dušik spada med prvine, ki so nujne za rast in razvoj rastlin. Je sestavni del listnega zelenila in beljakovin, ter tako sestavni del vsake žive celice. Dušik je v mnogih encimih, hormonih in vitaminih. Dušikova gnojila pospešujejo predvsem rast zelenih rastlinskih delov. Če je dušika premalo, so listi bledikavi, rastline slabo rastejo, pri preobilici dušika pa je rast prebujna, rastline lahko izgubijo svojevrsten okus, ter so lahko olj občutljive za bolezni in nekatere škodljivce. Obilica dušika lahko zelo poslabša kakovost pridelka stročnic, plodovk, čebulnic in gomoljnic.

Da bi se izognili preobilnemu gnojenju zelenjadnic z dušikom, priporočamo gnojenje na osnovi N-min analize tal (ali enakovrednih postopkov) za določanje zalog mineralnega dušika v tleh. Rezultat N-min analize tal nam pove, kakšna je trenutna količina mineralnega dušika v tleh, ki je rastlinam na razpolago. Pridelovalci zelenjadnic, ki so vključeni v integrirano pridelavo, morajo vsako leto odvzeti določeno število vzorcev tal za N-min. Število potrebnih odvzetih vzorcev je odvisno od števila različnih vrst zelenjadnic, ki jih pridelujejo na kmetijskem gospodarstvu. Če pridelujejo do tri različne vrste zelenjave, je potrebno odvzeti vsaj en vzorec tal (na vrsti zelenjave z največjo površino) za N-min. V primeru, da pridelujejo 4-10 vrst zelenjave, je potrebno odvzeti dva vzorca na zelenjadnicah, ki zavzemajo največjo površino. Če pridelujejo 11 ali več različnih vrst zelenjave, morajo odvzeti vsaj tri vzorce na zelenjadnicah, ki jih pridelujejo v največjem obsegu. Vzorce tal je potrebno pravilno odvzeti. Pri odvzemu vzorcev pazimo, da bo odvzet vzorec predstavljal resnično povprečno vrednost na parceli. Največ napak pri vzorčenju se naredi, če vzorcev tal ne odvajamo enakomerno po vsej površini parcele. Pri izbiri odvajalnih mest se izogibajmo mestom, kjer so še vidni ostanki organskih gnojil, izogibati se moramo tudi robovom parcel. Vzorcimo tako, da odvajamo posamezne delne vzorce iz ene parcele vsaj iz 12-16 mest. Vzorce običajno jemljemo s sondo, zemljo pa odlagamo v čisto vedro. Vse podvzorce v vedru dobro premešamo (tako dobimo en sestavljen vzorec, ki je reprezentativen za celotno vzorčeno parcelo) in ga vsujemo v PVC vrečko.

Vzorce tal je treba odvzeti zjutraj in jih v hladilni torbi čim prej dostaviti v laboratorij.

Vzorce tal za N-min je treba odvzeti pred setvijo ali presajanjem zelenjadnic, ali pred dognojevanjem z dušikom. Vzorce lahko odvajate tudi dvakrat in to v času pred setvijo (oz. presajanjem) in v času pred dognojevanjem. Tak pristop je seveda natančnejši, zahteva pa več truda in stroškov. Običajno se pri dvakratnem odvzemu vzorcev tal pred setvijo odvajajo vzorci v zgornji plasti tal do 30 cm globine, pri odvzemu pred dognojevanjem pa glede na globino korenin. Vzorčenje se običajno izvede v globini glavne koreninske mase. Pri zelenjadnicah s plitvejšimi koreninami (kot so npr. solata, grah, špinača, kolerabica, redkvice in korenček) je treba odvzeti vzorce iz globine do 30 cm, pri ostalih zelenjadnicah z globljim koreninskim sistemom pa do globine 60 cm. Pri odvzemu vzorcev za pozno zelje, ohrovt in šparglje bi bilo potrebno odvzeti vzorce celo do globine 90 cm, kar pa je na nekaterih plitvih tleh težko izvedljivo.

Rastline potrebujejo za optimalen pridelek med rastno dobo več mineralnega dušika, kakor ga odvajajo z nadzemnimi deli. Rastline z majhnim koreninskim sistemom (npr. čebula) potrebujejo več rezerve dušika, kakor rastline z globokimi in dobro razvitimi koreninami. V praksi je priporočljivo, da se 20 do 40 % dušika doda pred setvijo (oz. presajanjem), preostanek pa z dognojevanjem. Rastlinam s krajšo rastno dobo damo večji odmerek, tistim z daljšo rastno dobo pa manjši odmerek pred setvijo oz. sajenjem.

Na podlagi rezultata analize in tako imenovane ciljne vrednosti za N-min (opredeljujejo jo kot vsoto odvajanja dušika s pridelkom in najmanjšo zalogo dušika v tleh, ki mora biti zelenjadnicam na razpolago) izračunamo količino dušika, ki ga je potrebno dodati z gnojili.

Pridelovalci zelenjave, ki so vključeni v integrirano pridelavo, lahko v posameznih vrstah zelenjave uporabijo samo tisto količino gnojil z dušikom, ki jih dopušča uredba KOP. Tako lahko le-ti gnojijo plodovkam maksimalno s 175 kg/ha dušika letno, kapusnicam 210 kg/ha, solatnicam 105 kg/ha, čebulnicam z izjemo pora 80 kg/ha, poru 175 kg/ha in stročnicam le 60 kg/ha.

Pripravila Breda Vičar, univ. dipl. inž. kmet.

Uravnotežena prehrana, primerna telesna teža in vsakdanje gibanje za zaščito pred rakom

Tveganje, da nekdo zboli za rakom na debelem črevesu ali danki, povečuje nezdrav življenjski slog (premalo gibanja, debelost, nezdrava prehrana s premalo vlaknin, sadja in zelenjave, čezmerno uživanje alkohola in kajenje). Ste kdaj pomislili, da se nekaterim rakom lahko izognemo, če začnemo živeti bolj zdravo? Vsakdo med nami se lahko odloči in začne živeti bolj zdravo že danes. Potrebno je upoštevati nekaj preprostih navodil.

Začnimo z zdravo prehrano. Prehrana naj bo pestra, vključuje naj živila iz skupine žita in žitni izdelki (predvsem tista polnovredna), zelenjavo in sadje, mleko in mlečne izdelke z manj maščob, manj mastno meso, ter zmerno količino maščob rastlinskega izvora (olja). Še posebej je pomembno, da povečamo dnevno porabo vseh vrst zelenjave in sadja, ter omejimo količino živil z maščobami živalskega izvora. Vsak dan uživajmo zelenjavo in sadje ob vsakem obroku. Namreč vsebujeta vitamine (C, E, K, provitamin A), minerale (železo, kalcij, magnezij,...), veliko prehranskih vlaknin, ter zaščitne snovi. Dnevno zaužijmo najmanj pet enot zelenjave (enota je približno 10 dag zelenjave ali sadja). Uživajmo zelenjavo in sadje vseh barv. Držimo se preprostega, a zelo učinkovitega pravila: vsak dan zaužijmo po enoto zelenjave oziroma sadja oranžne, rdeče in zelene barve, ter dodajmo dve enoti v barvah po izbiri. Sadja po možnosti ne lupimo, kajti na ta način zmanjšujemo vnos vlaknin, mineralov in vitaminov. Če bomo jedli več zelenjave in sadja, bomo nehote pojedli tudi manj mastnih živil in s tem zmanjšali količino maščob, kar je tudi pomembno. Pestra in uravnotežena prehrana z veliko zelenjave in sadja prispevata h krepitvi in varovanju zdravja. K zaščiti pred rakom prispeva tudi vzdrževanje primerne telesne teže. Poznamo naš ITM (indeks telesne mase) in obseg pasu? Spomnimo se, da ITM določimo tako, da telesno težo v kg delimo s telesno višino² v metrih. ITM večji od 25 oziroma obseg pasu večji kot 84 cm (ženske) ali 102 cm (moški) pomeni odvečne kilograme. Znebimo se odvečnih kilogramov in njihovega škodljivega vpliva na zdravje. Pomagajmo si z zdravimi prehranskimi navadami in bodimo vsak dan telesno aktivni. Hodimo, tecimo, kolesarimo, plavajmo, telovadimo, ...K telesni aktivnosti štejejo tudi opravila na vrtu, pranje oken (ali avtomobila) in podobna opravila. Izkoristimo vsako priložnost za gibanje (stopnice, peš v trgovino, ...). Že sama vsakdanja telesna aktivnost varuje in krepi zdravje. Zavedajmo se, da zdrava prehrana, primerna telesna teža in vsakdanja telesna aktivnost prispevajo k zmanjševanju tveganja za nastanek raka.

Zelenjavna rižota

20 dag riža, 20 dag graha (lahko zamrznjen), 10 dag gob (šampinjoni ali po izbiri), 1 rdeča paprika, 1 čebula, 2 žlici olja, poper, suhe mediteranske začimbe, sol, peteršilj ali drobnjak. Na olju dušimo fino sesekljano čebulo, dodamo grah, narezane gobe in papriko. Premešamo in dodamo riž. Začinimo in dušimo. Gotovo jed potrosimo s sesekljanim peteršiljem ali drobnjakom. Namig:

- Suhe mediteranske začimbe dobite v vsaki boljše založeni trgovini. So okusen in zdrav dodatek številnim jedem. Začimba ne vsebuje dodane soli ali aditivov. Mešanica mediteranskih začimb naj ne manjka v vaši kuhinji.

Prim. mag. Branislava Belović, dr. med.
Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota

Za aktivno in bolj zdravo starost - Svetovni dan zdravja 2012

Staranje prebivalstva je pomembna zmaga sodobne družbe in boljšega zdravja ljudi. V preteklem stoletju je prišlo do izjemnega podaljšanja življenjske dobe. Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije bo do leta 2050 na svetu 2 bilijona ljudi starih več kot 60 let. V Sloveniji je 16,5% prebivalcev starih več kot 65 let. Predvidevajo pa da naj bi bil v letu 2060 v tej starostni skupini vsak tretji prebivalec star 65 in več let. Zaradi staranja prebivalstva se povečuje število ljudi, ki živijo z različnimi omejitvami, saj starost predstavlja večje tveganje za razvoj kroničnih nenalezljivih in drugih bolezni ter invalidnosti.

Številni starejši zaradi omejene mobilnosti, telesnih in duševnih težav niso sposobni živeti neodvisno, nekateri so ogroženi zaradi zlorab in slabe oskrbe v domačem ali institucionalnem okolju.

Staranje prebivalstva predstavlja velik družbeni, politični, strokovni in javno zdravstveni izziv. Modro in celovito reševanje tega izziva lahko družbi prihrani veliko denarja, kajti relativno aktivna in zdrava starejša populacija lahko koristi vsem generacijam, bolna in onemogla pa predstavlja družbi veliko breme. Zato je potrebno vlagati v zdravje, preprečevati

zgodnjo obolevnost in invalidnost, predvsem pa v vseh življenjskih obdobjih gojiti zdrav življenjski slog.

Na Zavodu za zdravstveno varstvo v Murski Soboti smo skupaj s soorganizatorji, nekaterimi javnimi zdravstvenimi zavodi Pomurja, lokalno skupnostjo in nevladnimi organizacijami ter društvi Svetovni dan zdravja obeležili 15. 4. 2012 na že enajsti tradicionalni prireditvi na Otoku ljubezni v Ižakovcih.

Promovirali smo zdrav življenjski slog, telesno aktivnost in zdravo prehrano. Organizirano so prišli pohodniki iz Beltincev, Odrancev, Spodnjega Krapja Veržaja in Razkrižja. Kolesarjenje je bilo organizirano iz Murske Sobotice, organizirano pa so prišli tudi kolesarji iz Velike Polane, Lipe in kolesarji društva starodobnikov - ljubiteljev starih koles Dimek iz Beltincev. Slogu Svetovnega dneva zdravja in zdravemu življenjskemu slogu je bil posvečen tudi program. Po pozdravnem nagovoru župana Beltincev in direktorice Zavoda za zdravstveno varstvo so zaplesali otroci vrtca Mlinček iz Ižakovcev. Nastopila je tudi folklorna skupina in tamburaši KUD Beltinci. Dogajanje je popestrila skupna telovadba z višjo fizioterapevko iz Splošne bolnišnice Murska Sobota.

Po končanem programu smo degustirali zdrave prigrizke, ki so jih pripravile ženske iz Ižakovcev. Na prireditvenem prostoru je bil ogled modela debelega črevesa - preventivni program SVIT, stojnica našega zavoda in drugih nevladnih organizacij. Obiskovalci prireditve so si lahko izmerili nekatere dejavnike tveganja.

Predstavila se je tudi Služba za zaščito in reševanje - izpostava Murska Sobota.

Prireditve, ki je lep primer sodelovanja med javnimi zdravstvenimi zavodi, lokalno skupnostjo in nevladnimi organizacijami se je udeležilo okrog 500 ljudi.

Ana Fujs, dipl. m.s.,
Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota

V Prekmurju je sosedska pomoč doma

Pred letom dni se je Slovenska politika močno začela zavedati dejstva, da svetovna gospodarska kriza ne bo zaobšla naše države. Na političnem prizorišču so začeli intenzivno sprejemati urgentne mehanizme, s ciljem ublažitve posledic globalne recesije. Politiki so za napolnitev državne blagajne videli priložnost v sprejetju Zakona o preprečevanju dela na črno. Junija 2011 smo tako volivci na referendumu odločali o usodi vladnega zakona. Pričakovano je na tem referendumu proti glasovalo več kot 75 odstotkov volivcev.

Menim, da bi zakon morali sprejeti, saj bi s tem rešili problem posameznikov, ki svoje dejavnosti nimajo registrirane; delavcev, ki delajo brez pogodb, ter študentov brez napotnic. Slovence je v zakonu najbolj zmotilo definiranje **medsosedske pomoči**. Zakon namreč natančno definira in opisuje, kdaj je medsosedska pomoč že delo na črno. Vendar zgleda, da je večina volivcev spregledala ta »že« in striktno bila prepričana, da zakon preprečuje kakršno koli medsosedsko solidarnost. V zakonu je natančno določeno, da sosedska pomoč ni opravljanje dela na nepremičninah (in premočninah) fizičnih ali pravnih oseb, ki te uporablja **za opravljanje dejavnosti**. Sosed sosedu torej lahko pomaga pri vseh opravilih, ki niso vezane na njegovo registrirano dejavnost, hkrati pa zanje ne sme dobiti plačila.

Spoštovani bralci, če pogledamo nazaj, bi s sprejetjem zakona več pridobili kot izgubili. Še vedno pa bi lahko brez slabe vesti hodili k prijateljem na trgatve, pomagali sosedu pobirati češnje, pospraviti seno, itd.. Sosedska pomoč je del naše kulture in našega življenja. V Prekmurju lahko še z veseljem povemo, da se pri nas ta tradicija ohranja in bogati naš vsakdan.

Nedavno so prebivalci vasi Tešanovci združili medsosedsko pomoč in s pomočjo številnih prijateljev iz sosednjih Moravskih Toplic polepšali okolico vaškega nogometnega igrišča (ki je seveda neprofitna ustanova).

Na današnji dan

Danes je 1. junij, ki je v gregorijanskem koledarju 152. dan leta (153., če je leto prestopno). Na današnji dan se je v preteklosti zgodilo veliko pomembnih stvari, med drugim se je leta 1809 odvijala srbska vstaja proti Turkom in najpomembnejšabitka je potekala na planini Čegar nad Nišem. Turška vojska je štela 40.000 mož, medtem ko srbska le 12.000. Srbi so z enajstimi topovi branili Niš s planine Čegar pod vodstvom vojvode Stevana Sindičića. Le-ta je padel v bitki, Turki pa so, čeprav so zmagali, utrpeli velike izgube. Po bitki so iz maščevanja padlim Srbom odrezali glave in jih zazidali na zunanjo stran opečnega zidu (eni ga imenujejo tudi stolp), ki se imenuje Čelekula. Zid lobanj je bil v 56 vrstah s po 17 lobanjami. Baje so Turki takrat iskali srbske glave celo po mrtvašnicah (tudi otroške glave so bile med njimi, da je vse izgledalo še bolj grozljivo). V Čelekulo je bilo takrat vzdanih 952 lobanj; danes jih je tam le še 59.

Na današnji dan se je tudi leta 1890 zgodilo nekaj zelo pomembnega, saj so za obdelavo rezultatov popisa prebivalstva v ZDA začeli uporabljati »tabulatorske stroje« Hermana Holleritha. Le-ta je svojo elektromehansko napravo poimenoval tabulator. Naprava je uporabljala luknjaste kartice in za obdelavo podatkov popisa prebivalcev Amerike so tako potrebovali »le« dve leti in pol (za primerjavo lahko povemo, da so za prejšnji popis leta 1880 potrebovali kar sedem let). Ustanovil je lastno podjetje, ki se je kasneje združilo še z nekaterimi manjšimi podjetji in se (1924) preimenovalo v podjetje IBM.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV OBČINE MORAVSKE
TOPLICE, VAS VABI NA

POHOD V PROSENJAKOVCIH,

ki bo v soboto 25. junija. 2012

Kolegice in kolegi, prijatelji pohodniške rekreacije !

- zbrali se bomo pri lovskem domu v Prosenjakovcih
- prijavimo se na pohod od 9.00 do 10.00 ure
- pohodnina znaša 6 eur: vključena so okrepčila in topla malice.

Pot nas bo vodila od lovskega doma v Prosenjakovcih proti Pordašincem. Po približno treh kilometrih se bomo ustavili ob prvi postojanki, kjer se bomo okrepčali. Pot bomo nadaljevali proti lovskemu domu Prosenjakvci, ki bo obenem zadnja točka našega pohoda.

Na poti in postojankah za svojo varnost odgovarjate sami !

Naši upokojenci Vam ponujajo nepozabnen pohod.

Za prijave in informacije se lahko obrnete na telefon: 02/544-91-40 ali GSM: 031-838-164.

Pričakujemo Vas od blizu in daleč ter skupaj s prijatelji.

Predsednik DU:

Rajko Janjić
Rajko Janjić

KUD Jožef Košič

Pri KUD Jožef Košič iz Bogojine že drugo leto deluje sekcija turistično – popotniška sekcija, ki skrbi za spoznavanje zanimivih krajev v naši okolici. V soboto, 18. maja smo tako organizirali izlet po avstrijskem koroškem. Obiskali smo vojvodski prestol, cerkev Gospe svete, Celovec, Minimundus in znano letovišče Vrba ob Vrbskem jezeru. Vsi udeleženci smo bili vedre volje, saj nas je spremljalo lepo vreme, dobra volja in harmonika folklorne skupine.

Matjaž Cerovšek

Izlet društva ceker v Monoštru

In že je ura devet zjutraj, ko smo se člani KTD – CEKER FOKOVCI, naši sovaščani in prijatelji odpravili na izlet k sosedom na Madžarsko v Porabje. Izleta se nas je udeležilo kar 51 izletnikov. Na Gornjem Seniku nas je pričakala gospa Marjana Sukič, ki nas je vodila po Porabju. Po kavici, ki smo si jo privoščili v gornje seniškem bifeju smo si najprej ogledali Kūharjevo spominsko hišo na Gornjem Seniku, kjer smo videli spalnico Janoša Kūharja, kipe iz stare gornjeseniške cerkve, trnovo krono novomašnika, maniple v barvah cerkvenega leta in še mnogo tega. Nato smo stopili še v gornjeseniško cerkev in si jo ogledali tudi od znotraj, kjer nam ja ga. Marjana povedala celo zgodovino tega kraja. Po vsem tem smo se z avtobusom odpeljali do Monoštra, kjer smo imeli nekaj ur samo zase. V tem času smo obiskali njihovo zelo veliko tržnico, kjer ponujajo ogromno stvari. Tam ni kar ni. Hitro je minil tudi ta čas in že smo bili v Monošterski baročni cerkvi. Prav tu smo tudi naredili skupinsko sliko. Naslednja postaja pa je bil muzej v Monoštru. Zelo lep. V njem pa se najde ogromno stvari

(zgodovinsko zelo dragocene stvari). Ko smo končali v Monoštru smo se odpravili še v Števanovce. Tam smo si ogledali še muzej Železne zaves. Spet nekaj, kar se ne da videti vsak dan. Tako hitro pa je že prišlo pozno popoldne, ko smo se odpravili na naše pozno kosilo, katerega so nam pripravili v gostišču Bognar v Őriszenpetru po naročilu ga. Marjane. Bilo je zelo okusno in dobro. Čisto na koncu pa se moramo iz srca zahvaliti ga. Marjani Sukič za njeno prelepo in zelo strokovno vodenje po Porabju. Šele nato smo se v poznih urah vračili domov z zelo dobrim vtisom na Porabje.

Predsednica KTD – CEKER FOKOVCI
Kornelija Kianec

Pomladno-nočni pohod v Krncih

Na 10-kilometrsko pohodno pot prvega in hkrati edinega **nočnega pohoda** v občini Moravske Toplice, ki ga je priredila Krajevna skupnost Krnci v sodelovanju s TIC-em Moravske Toplice, se je podalo nekaj čez 40 pohodnikov. Pot, ki je iz Krncev vodila v Andrejce, nato v Ivanovce in nazaj v Krnce, ni bila zahtevna, pohodniki pa so se lahko okrepčali na dveh postajališčih, kjer ni manjkalo dobre volje, raznih dobrot in glasbe.

Ob koncu so lahko navzoči s teleskopom odkrivali skrivnosti nočnega neba, si ogledali Luno in Saturn in še druge nebesne zakonitosti v okviru vodene astro delavnice.

Pohoda so se udeležili tudi Jasmina Opec (mlada prekmurska poslanka), župan Občine Moravske Toplice g. Alojz Glavač in podžupan Tibor Vöröš.

Organizatorji so nagradili najstarejšo pohodnico, 64-letno **Agico Ratkai** iz Andrejcev in najmlajšega pohodnika, 7-letnega **Nejca Temlina** iz Krncev, ki je v prvih vrstah pohoda skrbel za hiter tempo.

Zahvala vsem sponzorjem:

KS Krnci
TIC Moravske Toplice
Občina Moravske Toplice
Lekarna Moravske Toplice
TC Maximus Murska Sobota
Mlinopek Murska Sobota
Mlekopromet Murska Sobota
Radenska Radenci
Roto Polana
Policija PPP Murska Sobota
PGD Sebeborci
PGD Krnci
Zavarovalnica Triglav Murska Sobota
Kema Puconci

Posebna zahvala velja tudi **družini Car** iz Andrejcev in **družini Novak** iz Ivanovcev, pri katerih sta bili postajališči.

Dan odprtih vrat v rokodelskem društvu Vrtnica

V nedeljo, 13. maja, so člani rokodelskega društva Vrtnica iz Prosenjakovcev pripravili dan odprtih vrat (delavnice za začetnike), kar se je odvijalo ves dan. Mentorici Margiti Horvat, njeni pomočnici Ireni Njakaš, ter vsem članom, so se pridružili vsi tisti, ki so želeli spoznati delo društva, vezenje, oziroma različne zvrsti ročnih del. Obiskovalci so prišli iz sosednjih vasi, ter iz širše okolice – med drugim iz Murske Sobote, ter iz nekaterih vasi (Martjanci, Domanjševci, Kančevci, Središče, ...). Nekateri med njimi so izrazili željo, da bi se delavnic redno udeleževali in da bi postali člani društva. Na koncu so bili vsi zadovoljni z dogodkom in se veselijo druženj v bodoče. Tudi člani rokodelskega društva Vrtnica so bili navdušeni, zato bodo v prihodnjih letih dan odprtih vrat ponovili. Dogodek bo (po željah članov) postal tradicionalen.

Denis Malačič

Nyílt nap a Rózsa Kézműves Egyesületben

Május 13-án, vasárnap, nyílt napot – kezdőnek szóló egész napos foglalkozást szerveztek a pártosfalvi Rózsa Kézműves Egyesület tagjai. Horvát Margit szakmai vezetőhöz és Nyakas Irén segítőjéhez csatlakoztak mindazok, akik szeretnék volna közelebbről megismerni az egyesület tevékenységét, valamint a hímzéseket és a különböző kézimunkákat. A látogatók

a szomszédos falvakból, és távolabbról is – Muraszombatból, Martjanciból, Domonkosfáról, Kančevciről és Szerdahelyről is érkeztek. Néhányan jelezték, hogy szeretnének rendszeresen is eljárni a foglalkozásokra, illetve csatlakozni az egyesülethez. A nap végén mindenki elégedett volt a nyílt nappal és már előre örültek az új találkozásoknak. A Rózsa Kézműves Egyesület vezetősége pedig örömmel nyugtázta a sikert, és eldöntötte, hogy jövőre is lesz nyílt nap, sőt remélik, hogy ezzel hagyományt is teremtenek.

Malačič Denis

Folklorna skupina Dvojezične osnovne šole Prosenjakovci se je v Rogaški Slatini predstavila z madžarskimi ljudskimi plesi in ljudskim izročilom

Prejšnji petek, 12. maja. 2012, je v Rogaški Slatini potekala že tradicionalna, 16. državna revija ljudskih pesmi, plesov in običajev PIKA POKA POD GORO. Prireditve, ki jo je organizirala OŠ Rogaška Slatina v sodelovanju z Zavodom RS za šolstvo, so se udeležile vokalne skupine, vokalno-instrumentalne skupine, pevski zbori in folklorne skupine iz vrtcev, osnovnih šol, glasbenih in srednjih šol ter društev. Na tej prireditvi je sodelovala tudi madžarska folklorna skupina iz Dvojezične osnovne šole Prosenjakovci, ki je predstavila ples iz pokrajine Rábaköz in prejela srebrno priznanje. Folkloriste je glasbeno spremljala citrarska skupina Kulturnega društva Sándorja Petőfija iz Domanjševcev, pod vodstvom Lászlója Cservéka.

Letošnje šolsko leto smo, z novo mentorico folklorne skupine, na novo oblikovali folklorno skupino, ker nas je z lanskim letom zapustilo veliko plesalcev. Sedanja skupina šteje 12 otrok, od tega 4 dekleta in 8 dečkov. Z letošnjim šolskim letom plesu uči Enikő Balaskó.

Milena Varga, mentorica folklorne skupine

A Pártosfalvi KAI néptáncscsoportja képviselte a magyar hagyományokat Rogaška Slatinában

A múlt pénteken, immár hagyományosan Rogaška Slatinában szervezték meg a „PIKA POKA POD GORO” elnevezésű 16.

Országos Népdal, Néptánc és Népi Szokások Találkozót. A rendezvényre, amelyet az 1. sz. Rogaška Slatinai Általános Iskola és az SzK Oktatási Intézete szervezett, Közép-kelet Szlovénia több településéről érkeztek énekkarok, zenei együttesek és a jelentős többségben lévő néptáncscsoportok, összesen 29 különböző együttes. A találkozón egyedüli magyar csoportként a Pártosfalvi KÁI néptáncscsoportja vett részt rábaközi táncokkal és ezüst elismerésben részesült. Az ügyes és szorgalmas táncosokat a domonkosfai Petőfi Sándor ME citeraegyüttese kísérte Cserevák László vezetésével.

Az idei tanévvel – új csoportvezetővel – újracszerűztük az együttest, ugyanis tavaly több táncos lemorzsolódott. A jelenlegi csoport 12 tagból, 4 lányból és 8 fiúból áll. Az idei tanévtől a táncokat Balaskó Enikő oktatja.

Varga Milena, csoportvezető

OŠ Fokovci na Evropski vasi

Trg kulture v Murski Soboti je na dan Evrope v sredo, 9. maja 2012, prebudil jutranji vrvež učencev in mentorjev 35. pomurskih osnovnih šol, ki so postavili Evropsko vas.

Zjutraj ob osmih se je začelo pripravljanje stojnic, na katerih so pomurski osnovnošolci predstavili pestrost držav EU. V toplem pomladnem dopoldnevu so trg napolnili obiskovalci, ki so se radovedno ustavljali pri stojnicah, poskusili nekaj tipičnih jedi, vzeli kakšen recept ali zastavico za domov.

Čim bolj izvirno predstaviti državo z njenimi značilnostmi in privabiti obiskovalce, da se ustavijo ravno pri stojnici, ki predstavlja Belgijo, je bila letos naloga učencev OŠ Fokovci. V okviru tehniškega dne smo na šoli izdelali številne izdelke, s katerimi smo predstavili državo na stojnici. Ob čokoladnih pralinah, po katerih je znana Belgija, smo obiskovalcem postregli tudi vitaminsko pivo, nekateri pa so izkoristili tudi možnost, da se fotografirajo z znanimi belgijskimi stripovskimi junaki – Smrkci. Učenci države niso predstavili le z vidika njenih kulinarčnih, ampak tudi geografskih, zgodovinskih in ostalih kulturnih posebnosti; tako v obliki izdelkov in fotografij, ki smo jih razstavili na stojnici, kakor tudi obliki enega izmed ljudskih belgijskih plesov.

Silvija Sambt, OŠ Fokovci

Zmagali na natečaju

Učenci 5. razreda DOŠ Prosenjakovci so sodelovali na natečaju z naslovom »Plastenke naše prijateljice«, ki ga je razpisalo podjetje Saubermacher-Komunala Murska Sobotica d.o.o..

Z izdelkom KAMION Z NAKLADALCEM (vozilo s prikolico in nakladalno roko, ki vozi drva), so si v kategoriji osnovna šola, II. triada, prislužili **1. mesto**.

Mentorica natečaja: Milena Varga, prof.

Pályázaton nyertünk

A pártosfalvi Kétnyelvű Általános Iskola 5.osztályos tanulói közreműködteka muraszombati Saubermacher-Komunala vállalat által meghirdetett „Barátnőink a műanyag flakonok” elnevezésű pályázaton.

A TEHERAUTÓ RAKODÓVAL (fa szállítására alkalmas jármű pótkocsival és rakodóval) elnevezésű alkotással nyerték el az 1.helyezést az általános iskolák II. harmad kategóriájában.

A pályázat mentora: Varga Milena, prof.

Bogojinski učenci najboljši

Na medobčinskem tekmovanju "Kaj veš o prometu" v Puconcih, ki je bilo v petek 11. maja, na katerem je nastopilo 42 učencev in učen, so se odlično odrezali učenci OŠ Bogojina (mentor Dušan Nemec), ki so zmagali ekipno pred Fokovci (mentor Simon Hozjan), DOŠ Prosenjakovci (mentorica Vesna Marović Žunič) in Puconci (mentorica Teodora Ošlaj).

V posamični konkurenci sta si prvo mesto razdelila: Denis Vaš in Jan George Dravec, oba iz OŠ Bogojina (z mentorjem Dušanom Nemcem), pred tretjim Galom Smodišem, prav tako OŠ Bogojina.

Obiskala nas je Monika Šlichthuber Jerebic

V vrtcu nas je s prav posebnim namenom obiskala svetovalna delavka Monika Šlichthuber Jerebic. Naše otroke je želela поблиže spoznati, obenem pa jim je želela predstaviti pravljico, ki jo otroci sicer že poznajo. A je bila ta pravljica kljub vsemu nekoliko drugačna.

Otroci so se zbrali okoli nje, se ji predstavili in gostja se je predstavila njim. Povedali so ji, kakšne domače živali poznajo in kje le-te živijo. Povprašala jih je tudi o volku in večina otrok je odgovorila, da volk ne živi pri nas, ampak »tam daleč«, pa tudi v različnih pravljicah nastopa kot so »Rdeča kapica«, »Volk in sedem kozličkov«, ...

Nato je gostja iz svoje torbe vzela prečudovito knjigo »Resnična zgodba o treh prašičkih«. S pomočjo lutke je začela s pripovedovanjem pravljice. Otroci so ji nadvse pozorno prisluhnili, ter na koncu pravljice ugotovili, da je ta pravljica vseeno nekoliko drugačna kot tista, ki jo poznamo.

A tu še ni bilo konec našega prijetnega druženja. Gostja je otroke razdelila v tri skupine. Najmlajšim je ponudila pobarvanko, malo starejši so naredili trganko, najstarejši otroci pa so imeli možnost, da so narisali vse, kar jim je bilo v pravljici všeč.

Druženje z Moniko je bilo prijetno in zabavno. Vsi smo bili zelo veseli njenega obiska. Ob tej priložnosti se ji zahvaljujemo za prijetno dopoldne, ki smo ga preživel z njo in upamo, da nas bo kaj kmalu spet obiskala.

Bernarda Koroša Pantovič
Fotografirali Sandra in Bernarda

Tradicionalno srečanje dvojezičnih vrtcev

Že nekaj let zapored se udeležujemo srečanja dvojezičnih vrtec, ki je vsako leto na drugi lokaciji. Tokrat nas je gostil vrtec Dobrovnik skupaj z DOŠ Dobrovnik, kamor omenjeni vrtec tudi spada.

V Dobrovnik smo se odpeljali z avtobusom, skupaj s svojimi prijatelji iz vrtca Hodoš in Domanjševci. Naša prva postaja je bila na Bukovniškem jezeru, kjer so nas že čakali letošnji gostitelji skupaj z velikim Žabcem. Zaželeli so nam dobrodošlico, nato pa so nam razdelili modre stekleničke in to s prav posebnim namenom. Že na začetku srečanja, se nam je pridružila tudi naša ravnateljica Simona Kaučič, ki nas je spremljala skozi celo dopoldne in nam bila v veliko pomoč.

Žabec je bil prijazen vodič po vsej poti do Vidovega izvira, kamor smo se odpravili najprej. Le tam smo si eden po eden napolnili stekleničke z vodo iz Vidovega izvira, za katero mnogi pravijo, da je zelo zdravilna. Nato smo se sprehodili mimo jezera, kjer smo občudovali rastline, ki rastejo tam, ter se sprehodili skozi prečudovit gozd, ki obdaja jezero.

Po krajšem postanku na jezeru, smo se odpeljali do etnografske hiše, ki stoji v središču Dobrovnika. Tam so nas že

čakale strokovne delavke vrtca, ki so nam povedale, kaj vse nas še čaka v tem skupnem druženju. Najprej smo se odpravili v hišo, kjer nam je babica Bőzsi pripovedovala, kako so v teh krajih ljudje živeli nekoč, mi pa smo ji zapeli nekaj pesmic. Nato smo se odpravili na dvorišče, kjer smo za svoje modre stekleničke z vodo naredili poseben obsek, da se bodo le-te ločevale od drugih.

A tu presenečenj še ni bilo konec. Na dvorišču etnografske hiše nas je obiskal prijazen palček, ki nam je zapel pesmico z naslovom »Palčkova pesem«. Zapel jo je kar nekaj krat in kaj kmalu smo mu jo pomagali peti tudi mi.

Ko je v naših želodčkih že malce »zakrulilo«, pa so nam prijazni gostitelji pripravili nadvse dobro kosilo. Hrenovkina juha in langaš sta zadišala vse naokrog in kaj hitro so bili naši krožniki prazni. Po končanem kosilu, smo se z otroki iz drugih dvojezičnih vrtec postavili pod stoletnim orehom in skupaj smo zapeli in zaplesali. Tako veseli in nadvse razposajeni smo končali naše letošnje druženje. Da pa bi bilo to druženje tudi dokumentirano, smo se vsi skupaj za konec tudi fotografirali.

Preden smo se odpravili nazaj v naše vrtce, nam je ravnateljica Katarina razdelila priznanja, ki nam bodo v lep spomin na letošnje druženje v Dobrovniku. V Dobrovniku nam je bilo zelo lepo, saj smo videli in doživeli marsikaj zanimivega in že se veselimo naslednjega srečanja dvojezičnih vrtec. Vsem, ki so kakor koli prispevali k temu, da smo se v Dobrovniku počutili kot doma, še enkrat iskrena hvala.

Bernarda Koroša Pantović

Šport špas 2012

Po vsej Sloveniji je v soboto, 12. maja 2012 potekal že 5. DAN DRUŽENJA IN GIBANJA VSEH GENERACIJ – ŠPORT ŠPAS. Prireditvi smo se pridružili tudi v našem zavodu. Geslo letošnje prireditve je bilo »PET PRED DVANAJSTO«, nanašalo pa se je na medsebojne odnose, vrednote, moralo, etiko...

Vsi, ki so se nam v soboto pridružili na prireditvi, so morali tako »plačati« vstopnino v obliki zavoja starega časopisnega papirja. Časopisni papir se je zbiral za fundacijo Pismo srca. Fundacija sredstva namenja za štipendiranje otrok in dijakov, ki prihajajo iz socialno ogroženih družin, s svojo nadarjenostjo in sposobnostjo pa dosegajo dosežke na šolskih in izven šolskih področjih (šport – okoljevarstvo – zdravje).

Sodobna družba vse bolj vzpodbuja vrednote, ki človeka oddaljujejo od dobrih medsebojnih odnosov. Vzpodbuja se tekmovalnost in uspeh, poudarjajo se vrednote individualnosti. Tradicionalne vrednote se smatrajo za zastarele in toge. Vzpodbuja se svoboda, vendar pogosto na račun odgovornosti. Ob vsem tem smo pozabili, da se sreča skriva v drugih vrednotah in da moč izhaja iz povezanosti in sodelovanja med ljudmi. Da je skrb za druge, za dober odnos, tudi skrb zase.

Ta sobotni dan je bil izjema. Vsi, ki smo se zbrali na zelenici ob teniških igriščih v Moravskih Toplicah smo se zavedali, kako zelo pomembni so medsebojni odnosi in medgeneracijsko sodelovanje. V pomanjkanju časa, ki kronično pesti našo družbo, smo našli čas za druženje. Za čas velja, da ni ne aristokracije bogastva ne aristokracije intelekta. Niti en genij ni bil nikoli nagrajen z niti eno dodatno uro na dan. Pa tudi kazni ni. Svoje neizmerno dragoceno blago zapravljamo kot želimo in nihče nam zato ne bo odvzel od naše zaloge.

V sončen dopoldnevu tega dne, se je zvrstilo veliko različnih aktivnosti. Najprej so se v kulturnem programu predstavili otroci našega zavoda, ki so skupaj z zaposlenimi ubrano zapeli vrtčevsko himno Mi smo deca vrtcova. V nadaljevanju so se predstavili šolarji DOŠ Prosenjakovci s folkloro in pa dijaki Gimnazije Frana Miklošiča Ljutomer – bodoči vzgojitelji in vzgojiteljice. Vsi skupaj smo nato pod vodstvom animatorjev iz Term 3000 razgibali in se odpravili na pohod. Na pohodu so imeli udeleženci možnost preizkusiti se tudi v nordijski hoji – za to je poskrbel Center za zdravje in razvoj Murska Sobota. Vsem, ki so uspešno opravili pohod, je štrk Viki podaril kuponček za brezplačno vodo, ki so ga lahko unovčili na stojnici pri zaposlenih v našem zavodu. Vsi udeleženci so dobili tudi jabolka. S to gesto smo želeli poudariti pomen vode in sadja za naše zdravje. Tudi Kmečka sirarna Gorički gaj je poskrbela, da smo poizkusili nekaj zdravega. Kako pa je pravzaprav z našim zdravjem, pa so preverjali zaposleni iz Term 3000, ki so vsakemu, ki je to želel izmerili krvni pritisk in srčni utrip.

Ob vrnitvi s pohoda smo si ogledali predstavitev Judo kluba Murska Sobota. Mladi borci so navdušili otroke, pa tudi njihove starše. Morda bo prav ta predstavitev koga prepričala, da se bo začel ukvarjati s tem športom.

Preden pa smo se preizkusili v različnih delavnicah (kuhanje čaja iz kopriv, sajenje rož, ki nam jih je podarila

Cvetličarna iz Moravskih Toplic, barvanje modelčkov iz gipsa, gubanje žabic), pa smo se pod vodstvom plesalk iz Plesne šole Zeko razmigali še ob glasbi. Predvsem najmlajši so bili navdušeni, nič manj pa niso bili navdušeni nad velikim rdečim gasilskim avtomobilom oz. možnostjo »gašenja«. Mali in veliki so se preizkusili v spretnosti ciljanja s curkom vode in pri tem zelo uživali.

Zelo zanimivo pa je bilo tudi pri medgeneracijski igri Vožnja s samokolnico. Pri igri je moralo sodelovati več generacij – starši in stari starši so se preizkusili v vožnji s samokolnico. Da pa ne bi bilo prelahko, je v samokolnici sedel njihov otrok. Najhitrejša družina si je prislužila lepo nagrado.

Nagrado pa so si pridružili tudi najmlajši in najstarejši udeleženec ter najštevilčnejša družina. Nagrade je podelil župan občine Moravske Toplice. Njegova udeležba je dala prireditvi še dodatno vrednost.

Prireditev je v svojem prostem času in v obliki prostovoljnega dela obogatilo veliko število izjemno prizadevnih posameznikov. Iskreno verjamem, da smo to soboto vsi skupaj veliko prispevali h graditvi izginjajočega medgeneracijskega sodelovanja. V času, v kakršnem smo se znašli danes, v času recesije in velikih osebnih stisk, moramo biti na to še posebej pozorni.

Hvala vsem, ki ste se to soboto družili z nami!

Simona Kaučič

Kmetijsko svetovanje na vodovarstvenih območjih

Kmetijska stroka odobrava vse ukrepe, ki preprečujejo in omejujejo onesnaženje tal in vode, vendar menimo, da kmetovalce na VVO ni treba pretirano omejit pri njihovem kmetovanju, ampak da bi zadostovalo uvesti strokovno utemeljeno kmetovanje z okoljskimi standardi. Nujna pa bi bila kontrola rabe FFS, gnojil in kompostov na nekmetijskih (urbanih) površinah.

Skupina strokovnjakov že dalj čas predlaga, da se na VVO uvede strokovno utemeljeno kmetovanje ob pomoči kmetijskih svetovalcev. V sosednji Avstriji in v ostalih deželah Evrope imajo že dolga leta kmetijske službe, ki delajo na vodovarstvenih območjih (Wasserschutz Beratungsdienst), spremljajo stanje, uvajajo nove tehnologije in nudijo svetovalni servis.

Na Kmetijsko gozdarskem zavodu Murska Sobota se s kmetovanjem na VVO ukvarjamo že več kot dve desetletji, uvajamo sonaravne tehnologije, ekološko kmetovanje in tudi meritve ter prognozo gnojenja z dušikom smo uveli že pred desetletji.

Letos pa smo ustanovili strokovno skupino za kmetovanje na vodovarstvenem območju. Skupino sestavljajo: Zita Flisar Novak, specialistka za poljedelstvo (gnojenje, obdelavo tal, ekološko kmetovanje), Breda Vičar, specialistka za zelenjadarstvo (varstvo rastlin) ter kmetijski svetovalci po svetovalnih oz. upravnih enotah: Andrej Grof (Lendava), Ervin Novak (M. Sobota), Alojz Štuhec (Ljutomer), Alojz Topolovec (G. Radgona).

Ugotavljamo, da je na VVO je vse popustilo, občinski odloki so nestrokovno napisani in se ne izvajajo. Potrebno bo dati pripombe na zakonodajo, vključiti upravljavce vodovodov in lokalne skupnosti. Vsi skupaj (svetovalci, upravljavci, kmetje) se moramo seznaniti z ukrepi na VVO in spoznati prakse v Avstriji, Nemčiji. Potrebno bo nastaviti poskuse varstva, gnojenja, spremljati stanje in objavljati podatke. Problem je gnojenje z dušikom v zavarovanih prostorih, narediti bi morali poskuse. Organizirati bo potrebno še panožni krožek. Letos bomo dali poudarek ukrepom varstva rastlin in gnojenju z dušičnimi mineralnimi in živinskimi gnojili, gnojilnim načrtom in uvajanju novih metod pri napovedovanju gnojenja in varstva rastlin ter svetovalnih orodij.

Zita Flisar Novak

Šanghaj v Cannesu

Celovečerni film Šanghaj, režiserja Marka Naberšnika, v lanskem letu so velik del kadrov posneli v ciganski vasi, ki je nastala pri Filovcih, v njem pa je v vlogi statistik nastopila tudi vrsta naših občanov, je svetovno premiero pred dnevi doživel na filmskem festivalu v francoskem Cannesu, Slovenci pa si ga bomo lahko ogledali šele jeseni. Šanghaj je drugi režiserski projekt Marka Naberšnika. Njegov prvenec, Petelinji zajtrk sodi še vedno med najbolj gledane slovenske filme, na domačih in tujih festivalih pa prejel kar nekaj nagrad. Podobne obete ima Naberšnik tudi s Šanghajem.

Turistov pa nikjer!

Na zanimivi etnografsko turistični prireditvi, ki so jo družno pripravili člani selanskega pevskega društva in Krajinski park Goričko, ki je v kraj romanske rotunde privedla udeležence, tekmovalce iz desetih držav, ki so se pomerili za srednjeevropski pokal v košnji trave z ročno koso. Dogodek bi bil prav gotovo zanimiv za številne turiste, ki so v teh dneh letovali v turističnih zmožljivostih občine Moravske Toplice, tudi v Termah 3000 in Termah Vivat. Pa jih ni bilo tako, kot jih ni bilo na vrsti prireditev, ki jih pripravljajo v občini krajevnih skupnosti, zavodi in društva. Kaj je posredi? Nezainteresiranost turistov, morda zadovoljnih z ugodjem, ki jim ga nudi kopanje v termalni vodi, so morda v obeh nosilcih turistične dejavnosti animacije tako pestre in bogate, da se turistom preprosto ne da stopiti izza ograje term in obiskati kakšno od prireditev. Kolikor vem, občinski TIC redno in sprotno obvešča odgovorne v obeh termah o ponudbi dogodkov v občini. Pa nič, turistov ni oziroma jih pride le peščica. Naj me nihče ne vleče za jezik, če bom zapisal, da se govori, povdarjam govori, da se vabila in zloženke, s katerimi TIC promovira dogajanja v občini, hip za tem, ko TIC-ev uslužbenec izmakne pete, izginejo s polic, ostanejo pa le tiste, ki se bodo zgodile za ograjo. Kdaj bo prišel čas, ko se bodo lokalna skupnost in nosilci turističnega gospodarstva družno lotili organizacije prireditev? Prav gotovo bi bile bolje obiskane, zadovoljni pa bi bili oboji. Tako pa....

Boris Cipot

Koncert dunajske skupine Cappella Borromea v Bogojini

V okviru KUD Jožef Košič Bogojina ste 11. 5. 2012 v Plečnikovih cerkvi lahko prisluhnili koncertu cerkvene glasbe okrog leta 1600. Glasbo iz pozne renesanse in zgodnjega baroka sta predstavili sopranistki in organist, vsi iz avstrijske glasbene zasedbe CappellaBorromea, ki je s koncertom v Bogojini zaključevala tridnevno koncertno turnejo po Sloveniji.

jb

Na podlagi 98. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/2011-UPB4, 110/2011-ZDIU12) ter 16. člena Statuta občine Moravske Toplice (Uradni list RS, št. 11/99, 2/2001, 24/01, 69/02 in 28/03) je Občinski svet Občine Moravske Toplice na 14. redni seji dne 16.04.2012 sprejel

ZAKLJUČNI RAČUN PRORAČUNA OBČINE MORAVSKE TOPLICE ZA LETO 2011

1. člen

Sprejme se zaključni račun proračuna Občine Moravske Toplice za leto 2011.

2. člen

Zaključni račun proračuna Občine Moravske Toplice za leto 2011 sestavljajo splošni in posebni del. V splošnem delu je podan podrobnejši prikaz predvidenih in realiziranih prihodkov in odhodkov, računa finančnih terjatev in naložb ter računa financiranja, v posebnem delu pa prikaz predvidenih in realiziranih odhodkov in drugih izdatkov proračuna Občine Moravske Toplice za leto 2011.

Sestavni del zaključnega računa proračuna Občine Moravske Toplice so tudi izvirni prihodki in odhodki krajevnih skupnosti za leto 2011.

Sestavni del zaključnega računa je tudi načrt razvojnih programov, v katerem je podan prikaz podatkov o načrtovanih vrednostih posameznih projektov ter o njihovi realizaciji v tem letu.

3. člen

A) BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV

Doseženi prihodki in odhodki v bilanci prihodkov in odhodkov proračuna v zaključnem računu za leto 2011 znašajo:

I/Prihodki		7.257.525,75
70	DAVČNI PRIHODKI	5.111.514,95
700	Davki na dohodek in dobiček	4.119.676,00
703	Davki na premoženje	444.696,74
704	Domači davki na blago in storitve	547.080,23
71	NEDAVČNI PRIHODKI	556.956,49
710	Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja	301.031,87
711	Takse in pristojbine	3.278,06
712	Denarne kazni	1.623,38
713	Prihodki od prodaje blaga in storitev	3.727,45
714	Drugi nedavčni prihodki	247.295,73
72	KAPITALSKI PRIHODKI	33.444,17
720	Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	0
722	Prihodki od prodaje zemljišč	33.444,17
73	PREJETE DONACIJE	0
730	Prejete donacije iz domačih virov	0
74	TRANSFERNI PRIHODKI	1.555.610,14
740	Transferni prihodki iz drugih javnofinančnih institucij	1.116.054,05
741	Prejeta sredstva iz drž. proračuna in sredstva EU	439.556,09

II/Odhodki

40	TEKOČI ODHODKI	6.209.378,77
400	Plače in drugi izdatki zaposlenim	2.319.738,90
401	Prispevki delodajalcev	336.433,28
402	Izdatki za blago in storitve	53.703,41
403	Plačila obresti	1.876.337,44
409	Plačila obresti	22.523,34
409	Rezerve	30.741,43
41	TEKOČI TRANSFERI	2.296.027,19
410	Subvencije	243.980,81
411	Transferi posameznikom in gospodinjstvom	908.200,78
412	Transferi neprofitnim organizacijam	161.048,64
413	Drugi domači tekoči transferi	979.249,25
42	INVESTICIJSKI ODHODKI	1.488.943,67
420	Nakup in gradnja osnovnih sredstev	1.488.943,67
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI	104.669,01
431	Investicijski transferi osebam, ki niso proračunski uporabniki	57.267,01
432	Investicijski transferi proračunskim uporabnikom	47.402,00

III/ SALDO bilance prihodkov in odhodkov

+ 1.048.146,98

B) RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB

Račun finančnih terjatev in naložb za leto 2011 izkazuje:

IV / Prejeta vračila danih posojil in prodaja kap. deležev

		4.828,42
75	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL	4.828,42
750	Prejeta vračila danih posojil	4.828,42

V / Dana posojila in povečanje kap. deležev

44	DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITAL. DELEŽEV	0
440	Dana posojila in povečanje kapitalskih deležev	0
441	Povečanje kapitalskih deležev	0

VI/ SALDO računa finančnih terjatev in naložb

+ 6.392,51

4. člen

C) RAČUN FINANCIRANJA

Račun financiranja občine Moravske Toplice za leto 2011 izkazuje:

VII / Zadolževanje

50	ZADOLŽEVANJE	0
500	Domače zadolževanje	0

VIII / Odplačila dolga

55	ODPLAČILA DOLGA	228.764,12
550	Odplačila dolga	228.764,12

IX/ SPREMEMBA stanja sredstev na računih

824.211,28

X / NETO ZADOLŽEVANJE (VII – VIII)

- 228.764,12

XI/ NETO FINANCIRANJE

- 1.048.146,98

D) SREDSTVA NA DAN 31.12.2011

824.211,28

5. člen

Sprememba stanja sredstev na računih proračuna Občine Moravske Toplice na dan 31.12.2011 v višini 824.211,28 EUR se skupaj s sredstvi na računih na dan 31.12.2010 prenaša v leto 2012. Tako na dan 31.12.2011 znaša saldo nerazporejenih sredstev skupaj s sredstvi iz preteklih let 1.080.459,45 EUR.

6. člen

Stanje neporabljenih sredstev stalne proračunske rezerve na dan 31. december 2011 se izkazuje v višini 38.951,52 EUR in se prenese v leto 2012.

7. člen

Pregled vseh prihodkov in odhodkov proračuna Občine Moravske Toplice skupaj s sredstvi Krajevnih skupnosti za leto 2011 je sestavni del Zaključnega računa proračuna Občine Moravske Toplice za leto 2011.

8. člen

Zaključni račun proračuna Občine Moravske Toplice za leto 2011 se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka:

Moravske Toplice, dne 16.04.2012

Župan:
Alojz GLAVAČ, l.r.

Nove promocijske tiskovine

Obveščamo vas, da je na voljo nova številka trojezične zloženke Moravske Toplice z okolico/und seine Umgebung/and its surroundings in nova dvojezična knjižica Poletne prireditve v občini Moravske Toplice (junij-september)/Veranstaltungen in der Gemeinde Moravske Toplice (Juni-September 2012).

E-tiskovini najdete na spletni strani www.moravske-toplice.com, natisnjen izvod zloženke in knjižice pa lahko prevzamete v TIC-u. Vabljeni!

mTVfest - mladinski festival turističnega videospota1

Osnovna šola Bogojina je v sodelovanju z Zavodom za šolstvo-organizacijska enota Murska Sobota, z občino Moravske Toplice, s Termami 3000 in drugimi lokalnimi turističnimi organizacijami, organizirala mladinski festival turističnega videospota za slovenske osnovne in srednje šole. Razpis za Turistični videospot je projektna skupina, ki jo vodi likovni pedagog Jože Gutman, poslala vsem slovenskim osnovnim in srednjim šolam. Projektna skupina, je v Občini Moravske Toplice tudi posnela najzanimivejše turistične znamenitosti, jih zmontirala v kratki reklamni turistični videospot in tudi sodeluje s filmi na festivalu.

Projektna skupina je na državnem srečanju Turizmu pomaga lastna glava, Turistične zveze Slovenije, prejela zlato priznanje za predstavitev in zlato priznanje za najboljšo turistično nalogo. 24. Aprila se je projektna skupina predstavila z nagrajenim projektom z že prispelimi filmi na festivalu Turizmu pomaga lastna glava, festivalu Turistične zveze Slovenije, kar samo potrjuje smotrnost početja.

Zaradi izredno aktualne in zanimive tematike, se je odzvalo enaindvajset osnovnih in štiri srednje šole iz vse Slovenije in prijavilo kar pet in trideset filmov. Trideset najboljših videospotov, ki jih je izbrala komisija bo nominiranih za nagrade, ki so jih podelili na zaključku festivala, 26. maja 2012. O nagrajenih turističnih videospotih vas bomo seznanili v naslednji številki Lipnice.

Predstavitev mTVfesta v Mercator centru v Murski Soboti,

Čarda tik pod vrhom

Če so nogometaši v 1. in 2. državni nogometni ligi sklenili tekmovalje v letošnji sezoni, spomnimo, da so črno-beli Muraši osvojili tretje mesto, lendavska Nafta pa je izpadla iz elitne prve lige, imajo nogometaši v III. ligi še nekaj kol do konca. V 23. krogu 3. državne vzhodne nogometne lige so nogometaši martjanske Čarde v prekmurskem derbiju kot gostje odpravili domače Odrance z 1 proti 2, s čimer so skupaj z nogometaši Dravograda na drugem mestu z 38 osvojenimi točkami. Vodi ekipa Zavrčar, ki je zbrala kar 64 točk in je že vodi drugoligaš.

HK Moravske Toplice**Članicam Moravskih Toplic 3. mesto srednje evropske lige, člani šesti**

Druga polovica maja je čas, ko hokejisti na travi že nekaj let končujejo tekmovanja v srednje evropski ligi. In verjetno je malo takih, ki vedo, da so prav hokejisti na travi začeli med prvimi z mednarodno ligo. Pa to ne člani kot bi se pričakovalo, ampak članice, ki so letos imele že 11. izvedbo tega tekmovanja, medtem ko so člani tekmovali devetič.

Zaključni turnir letošnje ženske interlige je potekal v slovaški prestolnici Bratislavi in prve nasprotnice naših deklet v polfinalu na stadionu Pavel Rosa je bil avstrijski Wiener Neudorf. Po odlični hokejski predstavi in po izenačenem rezultatu vse do zadnjih minut je trener Zdravec okreplil napad, kar pa so izkušene Avstrijke znale kaznovati in zmagale z končnih 4:1. Strelka za Moravske Toplice: Petra Dervarič. Tako so se naša dekleta v drugem srečanju za 3. mesto udarile z slovaško ekipo Rača in na koncu zmagale z 3:2. Zadetke so prispevale Katja Žabkar, Petra Dervarič in Tjaša Vrečič. Tretje mesto je za ekipo Moravskih Toplic več od pričakovanega, saj so zaradi materinstva kar tri nosilke igre na prisilnem počitku, a so mlade igralko dodobra pokrpale vrzeli na izpraznjenih mestih. Dosti pozitivne energije pa je v ekipo prinesel tudi novi trener članic Aleš Zdravec, ki prihaja iz Murske Sobote in je ves čas deloval v Moravskih Toplicah.

Zaključni turnir za člane je potekal v Lipovcih. Člani Moravskih Toplic so se borili za mesta od 5 do 8 in najprej z 3:0 b.b. premagali slovaške Šenkvice, potem pa v zelo kvalitetnem srečanju za 5. mesto izgubili z Triglavom z 2:1. Strelec Tadej Tivadar. Tudi pri članih je viden velik napredek, potem ko je ekipo prevzel Boštjan Horvat. Po koncu interlige so se sestali predstavniki klubov in oblikovali tekmovanje za novo sezono. Že sicer dobro organizirano tekmovanje so dogradili z novimi pogoji, predvsem pa bodo vse klube visoko kaznovali za nepravilnosti in za morebitno ne igranje tekem. Zmenili so se tudi, da bo zaključni turnir interlige v sezoni 2012/13 v avstrijskem Wiener Neudorfu. In čeprav se bodo prihodnje leto temu tekmovanju spet priključili Čehi (letos odsotni zaradi izgradnje novega vodnega igrišča in posledičnih finančnih težav) v HK Moravske Toplice še niso prepričani ali bodo igrali v tem tekmovanju. Obstaja namreč še druga opcija, da bi ob domačem prvenstvu klub še tekmoval v hrvaški ligi, ki ima osem ekip od tega štiri ki so zelo kvalitetne. Odgovor bo znan do konca junija.

Letos spet hokejska kampa za otroke

Tudi hokejski kamp za otroke v športnem parku Terme 3000 v Moravskih Toplicah dobiva sivo brado. Letos bodo namreč v klubu organizirali že peto izvedbo tega druženja in to po ustaljeni praksi. Termina bosta drugi teden v juliju (od 9. do 14. VII. 2012) in predzadnji teden v avgustu (od 20. do 25. VIII. 2012). Tudi tokrat bo

kamp kombinacija hokeja, družabnih iger in obiskov zanimivih gostov. Privabljajo tako deklice kot dečke v starosti od 7 do 14 let. Kamp bodo vodili izkušeni člani kluba, ki so se kot vaditelji izkazali že v preteklosti. Prijavnica bo v naslednji številki Lipnice, zainteresirani pa se bodo lahko prijavi tudi preko spletne strani kluba. Za informacije je na razpolago tudi telefon 041 610 745.

Vse pa le ne bo po metodah iz prejšnjih let. V avgustovskem terminu se bo vaditeljem priključil evropski trener, saj bo ta kam potekal v sodelovanju z Hokejsko zvezo Slovenije. To pomeni, da bodo v tej izvedbi kampa otroci, ki že imajo hokejske izkušnje ali taki, ki bodo obiskali že prvi kamp in bi tudi v nadaljevanju radi bili hokejisti. Kamp vsekakor nudi odlično možnost nabiranja hokejskega znanja in to z kvalitetnimi trenerji. Kaj lahko pa se zgodi, da bo drugo leto kamp še bolj odprl vrata in se bodo udeležencem pridružili tudi otroci iz sosednjih držav.

Ste kdaj razmišljali, da bi bili trener hokeja na travi

V zadnjem obdobju se hokejski dogodki ne odvijajo zgolj na igrišču, ampak je obilica dogodkov tudi na drugih področjih. Tako Zveza za hokej na travi Slovenije letos med 3. VI. in 1. VII. organizira seminar za trenerje hokeja na travi. Na seminar se vabi tudi interesente, ki se doslej niso ukvarjali z tem čudovitim športom. Da so se na ZHNTS lotili projekta zelo resno potrjuje informacija, da bo eden od predavateljev Norbert Nederlof, Nizozemec z izrednimi referencami v svetu hokeja na travi. V HK Moravske Toplice vabijo k sodelovanju vse, ki so naprednega mišljenja in hočejo izstopiti iz kalupa vsako dnevnega življenja. Seminar bo za delo z otroki, a se bo v prihodnjih letih nadgrajeval vse do dela z člansko ekipo. Za to delo pa bo potreben osnovni seminar, ki bo potekal letos. In da bo mera polna je seminar brezplačen. Prijavite se lahko na spletni strani ZHNTS, tudi za ta dogodek pa lahko dobite informacije na 041 610 745. V HK Moravske Toplice bodo veseli vsakega novega obraza. In v vednost; hokej ni grobi šport in prav zato ima tudi vzdevek gentelmski šport oziroma šport univerz. Kot najstarejši kolektivni šport na Olimpijskih igrah, ga bomo spremljali tudi letos v Londonu.

Jože Črnko

NAGRADNA KRIŽANKA:

POKROVITELJ TIC Moravske Toplice

Trem uspešnim reševalcem, ki jih bomo izžrebali, bomo poklonili po dve vstopnici za kopanje v Termah Vivat.

Geslo križanke, ime in priimek ter naslov pošljite na dopisnici do torka, 22. maja na naslov: Občina Moravske Toplice, Kranjčeva ulica 3, 9226 Moravske Toplice, s pripisom križanka.

						AVTOR: JANEZ DONŠA	RAHLO, LUKNJI- ČAVO PECIVO	PREBI- VALKA ISTRE	BRANE KASTELIC	PRITOK RENA V ŠVICI (KRAJŠE)	PREBI- VALCI VLAŠKE	ETNO- LOGINJA SMERDEL	VSEBINSKO POVEZANA SKUPINA STVARITEV	PRIPIRAV- NIK ZA DUHOV- NIŠKI POKLIC
						PLIMA IN OSEKA, PLIMOVA- NJE								
						SPLETNI BRSKAL- NIK								
						SPLIT			PRAVNIK PIRNAT					
						TEKOČINA V ŽILAH			UTELEŠE- NJE	ANG.MA- NEKENKA (JERRY)				
						ČRKA V ENACBI				ANG.MA- NEKENKA (JERRY) CVETKA SELŠEK				
												URS IMBODEN DROG ZA PRITRDI- TEV JARMA		
	STROJ ZA SKOBLJA- NJE LESA	PLAŽA V RIU DE JANEIRU	ERAZEM LORBEK	GREGOR HAFNAR HUMO- RISTKA ERZIŠNIK		ANGLEŠKA ROCK SKUPINA SLIKARKA POLANEC					KONICA			
											HČERIN MOŽ			
AVTORICA FILMSKE PREDLOGE										ZORAN JANKOVIČ			NIZKA KLOP ZA KLEČANJE	DOMA- ČINKA IZ KRAJA AOSTA
BICIKLIST							THOMAS ELIOT	PREBI- VALKA ARMENIJE MOŽOLJ, IZPUŠČAJ						
OTO PESTNER			LIMONI SORODEN SADEŽ					KRESILO LJUTOMER, FOTOGRA- FIJA (MARIJA)						
			ŠIFRA											
POMURSKI DOPISNIK (OSTE)					SLADKAN SADNI SOK LASTNIK VEČJH PLOVIL						OBŽALO- VANJE, KESANJE			
AVTOR ROMANA IME ROŽE (UMBERTO)				STRAST, POŽELENIJE OTOK VIS V DOBI ANTIKE		MESTO NA AZURNI OBALI SMRT ŽIVALI					PRIMOŽ TRUBAR	ČRTOMIR TAVŽES NAJVEČJA REKA V FRANCIJI		
VODITELJ DNEVNIKA (DEJAN)						POD- DRUŽINA FAZANOV VODNA PTICA				JOK				
			KOTVA, ANKER ENOTA ZA ELEKTR. UPOR					UGLEDEN ISLAMSKI TEOLOG VPREŽNI DROG						
OSREDNJI DEL GRŠKEGA TEMPLJA				GOJITELJ JAGOD							TUJA ANA			
				LOJZE KOVAČIČ							BOGI PRETNAR			
VDIHAVA- NJE ZDRAVIL- NIH HLAPOV									BAKRENA DŽEZVA ZA KAVO					
VPRAŠAL- NICA ZA SMER				NAŠKA PEVKA (BRANKA)				GRD IZRAZ NA OBRAZU						

Pravilna rešitev gesla prejšnje križanke: LESENI ZVONIK RATKOVC – Med prispelimi pravilnimi rešitvami smo izžrebali: 1. ALEŠ MALAČIČ, MARTJANCI 61, 9221 MARTJANCI, 2. UROŠ PODLESEK, KANČEVCI 33A, 9206 KRIŽEVCI, 3. MARJAN BERKE, IVANOVCI 30, 9226 MORAVSKE TOPLICE. Nagrajencem čestitamo, praktične nagrade prispeva TIC Moravske Toplice

KOLEDAR PRIREDITEV V OBČINI MORAVSKE TOPLICE

JUNIJ 2012

Pripravlja: TIC Moravske Toplice, www.moravske-toplice.com

VODENI POHOD PO PANVITINI SRČNI POTI	Brezplačni vodeni pohod z inštruktorjem nordijske hoje. Izposoja nordijskih palic je možna v Termah Vivat.	Moravske Toplice, start pred Termami Vivat	Vsak torek, ob 17.00	Društvo za zdravje srca in ožilja Pomurje	Ema Mesarič 041 797 843
3. FESTIVAL PREKMURSKÉ GIBANICE IN PREKMURSKÉ ŠUNKE V TERMAH 3000	Festival prekmurske kulinarike, ljudske glasbe, plesov in tradicionalnih obriti.	M. Toplice, Terme 3000	8. 6. 2012 (20.00–23.00) 9. 6. 2012 (10.00–20.00)	Terme 3000	02 512 21 56 www.termes3000.si
30-LETNICA KTD ADY ENDRE PROSENJAKOVCI IN 3. SREČANJE PROSENJAKOVČARJEV	Ne zamudite tradicionalne prireditve.	Prosenjakovci	10. 6. 2012	KTD Ady Endre Prosenjakovci	Suzana Kovač 041 351 936
NOGOMET ZA VSE	Dogodek za vse nogometne navdušence.	Martjanci, Igrišče	16. 6. 2012	NK Čarda	Franc Kodila 041 941 963
40. LET USTANOVITVE KLUBA NK ČARDA	Obeležanje jubileja.	Martjanci, Igrišče	17. 6. 2012	NK Čarda	Franc Kodila 041 941 963
22. KOLESARSKI MARATON AJDA	Dolžina prog: 22, 41, 65 km.	Moravske Toplice	17. 6. 2012	Občinska športna zveza Moravske Toplice	Branko Reccek 041 389 905
OBČINSKO GASILSKO TEKMOVANJE	Ne zamudite občinskega tekmovanja.	Fokovci	17. 6. 2012	Občinska gasilska zveza Moravske Toplice in PGD Fokovci	Stanislav Gorčan 031 861 991
OBČINSKI TURNIR V VELIKEM NOGOMETU	Turnir za pokal občine Moravske Toplice.	Selo, Igrišče	17. 6. 2012	ŠD NK rotunda Selo	Damir Cifer 031 509 643
PROSLAVA OB DNEVU DRŽAVNOSTI IN ZAKLJUČKU ŠOLSKEGA LETA	Kulturni program učencev OŠ Fokovci. Slavnostni govornik bo župan Alojz Glavač. Po proslavi ogled razstave »Dogodki leta 1991«.	Fokovci, telovadnica Osnovne šole	22. 6. 2012, 14.00	Osnovna šola Fokovci, Občina Moravske Toplice	02 544 90 20 041 798 722
6. FESTIVAL VINA IN KULINARIKE in 9. PRAZNIK KS FILOVCI	KULINARIKA, Lončarska vas (10.00 – 18.00) Dan odprtih vrat v vinskih kletih (Filovski breg, Trnavski breg in Gaj) (13.00–18.00) ZABAVNI VEČER–ŠRC Filovci (20.00)	Filovci, različne lokacije	23. 6. 2012	KS Filovci in društva	Andrej Baligač 051 322 252 Manica Barbarič 041 681 535
DRUŽINSKI ŠPORTNI DAN – VAŠKO DRUŽENJE	Dan druženja in športnega udejstvovanja vseh generacij.	Martjanci, Igrišče NK Čarda	23. 6. 2012	TD Martin Martjanci	jasmina.papic@gmail.com, 031 832 997
80. OBLETNICA PGD MLAJTINCI	Obeležanje jubileja in gasilska veselica.	Mlajtinci, Igrišče	24. 6. 2012	PGD in VO Mlajtinci	Branko Bauman 031 327 396
MEMORIAL FORJAN SIMONA V MALEM NOGOMETU	Posebni športni dogodek.	Sebeborci, Igrišče	24. 6. 2012 9.00	KMN Sebeborci	Robert Matis 041 406 712
POHOD OB DNEVU DRŽAVNOSTI	Spoznavajmo občino Moravske Toplice.	Prosenjakovci	25. 6. 2012, 9.00	DU M. Toplice	Ignac Gabor 031 388 513
17. VAŠKE IGRE	Tekmovanje naselij v zabavno-šaljivih igrah (vlečenje vrvi, sestavljanje kmečkega voza, skakanje v vreči).	Tešanovci, Igrišče	30. 6. 2012	KS Tešanovci (VO)	Sašo Koca saso.koca@gmail.com 031 414 737
POLETNO DOGAJANJE V TERMAH 3000	Animacija ob bazenih, vodne igre, otroški klub, tematske zabave, dogodki ob vikendih.	Moravske Toplice, Terme 3000	Od 30. 6. 2012 dalje	Terme 3000	www.termes3000.si 02 512 21 56